

Nr. 56/28.11.2021

PROGRAME ȘI PROIECTE DE CERCETARE ALE INSTITUTULUI „ARHIVA DE FOLCLOR A ACADEMIEI ROMÂNE” ÎN ANUL 2022

Programul I: MONOGRAFIILE ARHIVEI DE FOLCLOR A ACADEMIEI ROMÂNE. ELABORAREA ȘI PUBLICAREA LUCRĂRILOR DE SINTEZĂ:

Proiectul I.1.: *Repertoriul general al Arhivei de Folklor a Academiei Române 1930-1948. Editarea, repertorizarea și tipologizarea informației din Răspunsurile la Chestionarele și Circularele folclorice ale lui Ion Mușlea (14 chestionare și 5 circulare).* Coordonatori: Acad. Sabina Ispas și Prof. univ. dr. Ion Cuceu. Colectivul de cercetare: Sabina Ispas, Ion Cuceu, Maria Cuceu, Elena Bărbulescu, Ileana Benga, Anamaria Lisovschi.

Proiectul I.1.1.: 2022 - *Repertoriul general al Arhivei de Folklor a Academiei Române 1930-1948. Corpusul răspunsurilor la chestionarele Ion Mușlea* Tom VI. Basarabia și Bucovina. Chestionarele *Obiceiurile de la Crăciun și Anul Nou* (30 decembrie 1930) *Chestionarul I. Calendarul poporului român pe lunile ianuarie-februarie* (1931) și *Chestionarul XIV. Crăciunul. Credințe, obiceiuri și povestiri* (1939) Ediție critică de documente etnologice inedite, introducere, note și indici de Acad. Sabina Ispas și Ion Cuceu, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2022.

Ediția aduce, în prima secțiune, transcrierea digitală integrală a răspunsurilor la cele trei chestionare lansate de Ion Mușlea pe rețeaua de corespondenți din cele două provincii istorice aflate azi înafara granițelor României. În secțiunea a II-a *AFAR Sistematica-Tipologica-Analitica*: o tipologizare a colindelor și orașilor după colind, precum și indexarea repertorială a credințelor și practicilor rituale. În secțiunea a III-a a ediției critice este edificat *Aparatul critic* al acestui nou tom al lucrării noastre: Indicele tematic și analitic; Glosarul; Indicele respondenților; Indicele subiecților/informatorilor; Indicele localităților cercetate.

Se finalizează în 2022.

Proiectul I.1.2.: *Corpusul răspunsurilor la chestionarele Ion Mușlea.* IV. Oltenia, Muntenia, Dobrogea. Chestionarele II, IV, VII și Șezătoarea (Ion Cuceu, Maria Cuceu).

2022: Partea a II-a: *AFAR – Sistematica. Tipologica. Analitica* și partea a III-a. Aparatul critic al tomului. Ediție critică de documente etnologice inedite de Ion Cuceu și Maria Cuceu
Lucrarea va fi publicată la Editura Mega din Cluj-Napoca, în cursul anului 2022.

Proiectul I.1.3: 2022. *Corpusul răspunsurilor la Chestionarele Ion Mușlea*. Editarea răspunsurilor la Chestionarul X: *Casa, gospodăria și viața de toate zilele* (credețe, obiceiuri și povestiri) (Anamaria Lisovschi).

Proiect în continuare, din 2021. În 2022 se realizează partea a II-a a lucrării: Analitica și Sistematica, urmată de aparatul critic al ediției. Se finalizează în 2022 cu un volum.

Proiectul I.1.4.: 2022-2024. *Corpusul răspunsurilor la Chestionarele Ion Mușlea*. Editarea răspunsurilor la Chestionarul III. *Animalele în credințele și literatura poporului nostru* (Ileana Benga).

În 2022 se excerptează și digitalizează răspunsurile manuscrise primite de Ion Mușlea de la corespondenții săi din întreaga țară. De asemenea, se va efectua punerea lor în pagină.

Proiectul I.1.5: 2022-2024. *Corpusul răspunsurilor la Chestionarele Ion Mușlea*. Editarea răspunsurilor la Chestionarul VI. *Nașterea, botezul și copilăria* (Elena Bărbulescu).

În 2022 se excerptează și digitalizează răspunsurile manuscrise primite de Ion Mușlea de la corespondenții săi din întreaga țară. De asemenea, se va efectua punerea lor în pagină.

Proiectul I. 2: 2022-2024. *Activitatea de folclorist a profesorului Nicolae Bot oglindită în fondul său de arhivă* (Ileana Benga)

În 2022: repertorierea informației existente pe benzile de magnetofon (120 buc.).

Proiectul I. 3: 2021-2023. *Evoluția cercetărilor maghiare în cadrul Institutului de Folclor București, Secția Cluj, între 1949-1964*. (Salat-Zakariás Erzsébet)

2022: *Cercetători proeminenți ai culturii populare maghiare în cadrul Institutului de Folclor București, Secția Cluj, între 1949-1964*. Se publică un studiu.

2023. Se încheie tema cu publicarea unui volum.

Proiectul I. 4.: *Stadiul actual al cercetărilor asupra folclorului săsesc și șvăbesc din Transilvania, Satu Mare și Banat* (Sanda Ignat).

2022-2023: *Richttag - Întâlnirea anuală a Vecinătății sau Ziua Împăcării la sași și la vecinii lor*.

Tema vecinătăților săsești a fost abordată relativ frecvent în ultimele decenii, sub aspect istoric, etnosociologic și multicultural. Totuși, întâlnirea anuală a vecinătății, cunoscută sub numele de *Richttag* sau *Sitttag*, nu a beneficiat până acum de studii științifice special dedicate. Cercetarea de față își propune să valorifice materiale de teren culese în luna iunie 2021 în cartierul Hetiur al orașului Sighișoara (jud. Mureș) și să le extindă în cursul anului 2022 cu alte culegeri de teren în zonă și în alte sate unde trăiesc

sau au trăit sași. Întrucât în arhiva noastră există foarte puține materiale privitoare la vecinătățile săsești (în jur de 25 intrări cu note informative în FAL, nicio intrare în FMg) consider că ar fi binevenită extinderea fondurilor noastre cu materiale pe această temă. În 2022 se va realiza un studiu parțial.

Proiectul I. 5: *Materiale folclorice inedite din colecții transilvane. Cercetare și clasificare de materiale folclorice inedite din colecții transilvănene* (Gergely Zoltán).

În 2022 continuă tema *Colecția integrală de folclor maghiar și românesc al lui István Almási*. Se finalizează în 2022 cu publicarea volumului *Colecția etnomuzicologică al lui István Almási*.

Proiectul I. 6: *Colecția integrală de melodii și texte folclorice Ioan R. Nicola (1913-1981)* (Theodor Constantiniu).

2022-2023: *Colecția integrală de melodii și texte folclorice Ioan R. Nicola. Folclor muzical din zona Munților Apuseni*. În 2022 continuă transcrierea și redactarea melodiilor în calculator. În 2023 tema se încheie cu publicarea unui volum.

Proiectul I. 7: *Principii și metode în cercetarea dansului folcloric* (Paul-Alexandru Remeș).

2022: *Principii și metode în cercetarea dansului folcloric și dansurile bărbățești românești*. Se finalizează cu redactarea unui studiu.

Proiecte fundamentale / prioritare ale Academiei Române. Program prioritar interacademic *Musical Researches in Hungarian and Romanian Folk Archives* (Gergely Zoltán).

(Sub rezerva aprobării acestui proiect).

Programul II: PATRIMONIUL INFORMAȚIONAL AL INSTITUTULUI „ARHIVA DE FOLCLOR A ACADEMIEI ROMÂNE”

Proiectul II. 1. 2022-2025. Restituirea sistematizărilor muzicale și de dans: Dejeu, Jagamas, Almási. (Echipa proiectului: Zamfir Dejeu, Theodor Constantiniu, Liviu Pop, Gergely Zoltan, Paul-Alexandru Remeș).

Proiectul propune recuperarea muncii și rezultatelor cercetătorilor Jagamas Janos, Almási Istvan și Zamfir Dejeu. În 2022 se realizează Identificarea elementelor de sistematizare a tipologiilor muzicale realizate de-a lungul timpului în cadrul Arhivei de Folclor.

Proiectul II. 1.1. Restituirea arhivei și programului de notație Dejeu (Zamfir Dejeu, Liviu Pop, Paul-Alexandru Remeș).

Arhiva de dansuri realizată de Zamfir Dejeu este stocată pe o impresionantă colecție de casete video VHS (în mare parte deja digitizate). Zamfir Dejeu a realizat un program unic destinat transcrierii dansurilor în sistemul românesc de notație. Fiind realizat în urmă cu peste 20 de ani, se urmărește restituirea acestui program și

introducerea într-o capsulă digitală care să permită accesarea sa de pe calculatoarele modern.

Proiectul II. 1.2. Restituirea și sistematizarea arhivelor Jagamas și Almasi (Gergely Zoltan, Theodor Constantiniu, Liviu Pop).

Jagamas Janos a lăsat o inedită și unică bază de date realizată pe fâșii de hârtie și cutii de chibrituri. O prezentare generală a acestei baze de date *avant la lettre* a fost făcută în cadrul conferinței internaționale *Tensions of Europe Decoding Europe: Technological Pasts in the Digital Age 2019* (<https://www.tensionsofeurope.eu/event/9th-tensions-of-europe-toe-conference-27th-30th-june-2019/>) și a avut o primire foarte pozitivă, ceea ce ne încurajează să aprofundăm subiectul. Se propune digitizarea și transcrierea pentru a obține o bază de date funcțională prin care vor putea fi accesate documentele la care face referire tipologizarea. Aceste documente sunt deja digitizate și disponibile, fiind făcute publice prin volumul Pávai István–Zakariás Erzsébet: *Colecția etnomuzicologică a lui János Jagamas*. Hagymányok Háza. 2014. 96. pp., DVD.

A doua restituire propusă este cea a tipologizării cântecelor românești făcută de Almasi Istvan. În urma unui program de informatizare din anii 1990, Almasi a reușit introducerea unor fișe de descriere a unor cântece într-o bază de date care a dispărut dintr-o eroare, fără posibilitatea de a mai fi recuperată. Totuși, au rămas o serie de pagini printate cu informațiile introduse. Pe baza acelor pagini, scanate și transformate în text se va încerca refacerea bazei de date inițiale.

În 2022 se redactează și publică un articol despre sistemul Jagamos și Almasi.

Proiectul II.2. Digitizarea fondurilor IAFAR.

Proiectul II.2.1. 2022: Digitizarea a 200 benzi de magnetofon (Liviu Pop).
Proiectul se încheie în 2022.

Proiectul II.2. 2: 2022: Digitizarea fondului de manuscrise Ion Mușlea. Răspunsurile la Chestionarele III și VI (Elena Bărbulescu, Ileana Benga).

Proiectul II.3. 2022: Încheierea verificării fondului de publicații seriale existent în Biblioteca IAFAR și activități curente la Bibliotecă (Annamaria Martin).

DIRECTOR,

Acad. Mihai Bărbulescu